

Сталінградська битва

12 липня 1942 був створений Сталінградський фронт (командувачі: Маршал Радянського Союзу С.К. Тимошенко до 23.07.1942, генерал-лейтенант В.Н. Гордов до 12.08.1942, потім – генерал-полковник А. І. Єременко). П'ять днів по тому почалася знаменита Сталінградська битва.

28 липня І.В. Сталін підписав наказ № 227, який отримав назву «Ні кроку назад!». У ньому було потрібно застосовувати каральні заходи, включаючи розстріл, за залишення позицій без наказу, давалася вказівка ??створювати штрафні батальйони і роти. Всього за роки війни в штрафні підрозділи було направлено понад 400 тисяч чоловік.

Просування німецьких військ під час «Операції Блау» з травня по листопад 1942

Німці ставили метою оволодіти грозненської і бакинської нафтою. Лінія фронту проходила по Головного Кавказького хребта. Група німецьких альпійських стрільців поставила німецький прапор на вершині Ельбрусу – вищій точці Кавказу. Його скинули звідти радянські воїни. Обраний Кавказом керував героєм Одеси і Севастополя генерал І.Є. Петров.

У серпні війська противника досягли околиць Сталінграда. 13 вересня 1942 фашисти прорвалися в місто. Протягом двох місяців в місті не вщухали запеклі бої.

У ситуації, коли бої йшли за окремих будинок або висотку, з'являлися штурмові групи, що включали стрільців, кулеметників, артилеристів і володіли певною самостійністю дій. Одним з яскравих прикладів стала оборона одного з будинків групою сержанта Я. Павлова. Були моменти, коли ворогові залишалося пройти до берега Волги 150-200 м, але ці десятки метрів залишилися нездоланими. Місто було повністю зруйновано. Загибло більше 300 тис. Мирних жителів і близько 300 тис. Військовослужбовців. Але і ворог в ході цих боїв втратив убитими і пораненими близько 700 тис. чоловік.

На Кавказі до листопада німецький наступ захлинувся. Взяти Грозний і Баку не вдалося.

Перед радянським командуванням стояло завдання переломити хід Сталінградської битви. У вересні план передбачуваного настання Г.К. Жуковим і А.М. Василевським був представлений Верховному Головнокомандувачу. І.В. Сталін в цілому його схвалив, зажадавши ретельно продумати всі деталі. Крім Сталінградського фронту (командуючий генерал-полковник А. І. Єременко) до контрнаступу залучили Південно-Західний (командувач генерал-лейтенант Н.Ф. Ватутін) і Донський (командувач генерал-лейтенант К.К. Рокоссовський) фронти. Зусиллями Ставки ВГК під Сталінградом приховано від ворога зосередили більш потужну, ніж у німців і їх союзників, угруповання сил і засобів. Це дозволило раптово для противника нанести перший удар.

19 листопада радянські війська під Сталінградом перейшли в контрнаступ. Вороже угруповання чисельністю близько 300 тис. Чоловік на п'ятий день боїв була оточена. Спроба групи військ генерала Е. Манштейна пробитися до оточених була відображена. Радянська авіація і засоби протиповітряної оборони не дали створити постійний повітряний міст для постачання оточених. Всередині «котла» становище ставало все більш важким: голод, холод, хвороби, відсутність медичної допомоги. Щоб підкріпити моральний дух оточених, Гітлер присвоїв командувачу 6-ї німецької армії Ф. Паулюсу звання «генерал-фельдмаршал». Сам Паулюс, дізнавшись про це, сказав: «Цим підвищенням Гітлер тільки хоче забезпечити мені кінець». До 2 лютого 1943 оточене угруповання була ліквідована. За 200 днів в межиріччі Волги і Дону противник втратив убитими, пораненими і полоненими до 1,5 млн осіб. Особливо страшні втрати понесла італійська армія.

А.М.

Н.Г.
Кузнецов,

К.К.

Л.А.
Говоров

З перемоги під Сталініградом почався корінний перелом у ході Великої Вітчизняної війни. Наступ Червоної Армії тривало до кінця березня 1943. Були звільнені частково Північний Кавказ, Донбас, міста Краснодар, Ростов-на-Дону, Ворошиловград (Луганськ), Воронеж, Вязьма, Ржев.

Навесні і влітку 1943 р йшов процес оновлення керівних кадрів Червоної Армії. Зростала військова майстерність командирів усіх рівнів. Справжнім «мозком армії» став Генеральний штаб. Набуваючи досвіду в найжорстокіших боях, формувалася когорта видатних радянських воєначальників: Г.К. Жуков, А.М. Василевський, К.К. Рокоссовський, І.С. Конєв, Н.Г. Кузнецов, Л.А. Говоров. То й

Василевський Олександр Михайлович (1895-1977). У Першу світову війну командував ротою. З 1919 р у Червоній Армії. Начальник Генерального штабу з червня 1942 Маршал Радянського Союзу з 1943 р У 1949-1953 рр. міністр Збройних Сил. Один з найбільш освічених радянських воєначальників.

Костянтинович (1896-1968). У Першу світову війну – унтер-офіцер, кавалерист. У Червоній Армії з січня 1918 Два ордени Червоного Прапора. У 1937-1940 рр. в ув'язненні. З липня 1941 командує арміями, з липня 1942 – поруч фронтів. З 1944 р Маршал Радянського Союзу. Володів твердим характером.

Роботу виконала
учениця 11 класу
Ільдїярова
Анастасія